

לכבוד
חה"כ יאיר לפיד
שר האוצר
ירושלים

נכבדי,

הנדון: פיצוי לעצמאים ולעסקים שנפגעו בסופה האחרונה

א. כללי

1. הסופה שהתרגשה עלינו בסוף השבוע האחרון גבתה, לצערנו, מחיר בחיי אדם אך גרמה גם נזקים כלכליים כבדים שנאמדים כבר עכשיו ביותר מ- 500 מיליון ש"ח. אומדנים אלו אינם כוללים נזקים ישירים ועקיפים לעצמאים וחברות שהיו ממש בעין הסערה, נזקים אשר פוגעים באופן ישיר בפעילותו של העסק בדרכים שונות: אי פתיחת העסק ואובדן פדיון, קלקול ואובדן של סחורות ועוד.

2. נציין כי היקף הנזקים יגדל אף מפאת אי הגעת עובדים למקום העבודה שכן בישובים בהם יישארו תושבים מנותקים בבתיהם או בישובים בהם לא תפעל מערכת החינוך הרי שהדבר יהווה פגיעה מיידית בבעלי עסקים, עצמאים, חברות ובעובדיהם.

3. לפגיעות אלה השלכה "מתגלגלת" על יכולת קיומם של עסקים רבים קטנים ובינוניים אשר נאלצים להתמודד עם קשיים בעיקר בעת הזו של מיתון עולמי.

4. לאור האמור לעיל, יש לחשוב על פתרון מהיר ופשוט שבו המדינה תפצה את הניזוקים על נזקי הסופה שנגרמו להם ובכך תאפשר להם להמשיך ולהתקיים ועל ידי כך להמשיך ולהניע את הפעילות הכלכלית שהיא כה חיונית לקיומה של כל חברה בריאה.

נקדים ונאמר כי נדרש מנגנון פשוט בסגנון מסלול ירוק לפיצוי.

פיצוי בגין נזקים – בעולם ובישראל – רקע

5. לצורך הצגת דרך הפיצוי המוצעת, נציין מספר דוגמאות מן העולם ומהנעשה בעבר בישראל, כדלקמן:

- לאחר הסופה "איירין" בחודש אוגוסט האחרון הוכרז האזור הנפגע "אזור מוכה אסון" על ידי הנשיא אובמה וכך התאפשרה העברה של תקציבים מיוחדים לצורך שיקום ושיפוי בגין הנזקים.

לאור האמור לעיל, יש לחשוב על פתרון מהיר ופשוט שבו המדינה תפצה את הניזוקים על נזקי הסופה שנגרמו להם ובכך תאפשר להם להמשיך ולהתקיים ועל ידי כך להמשיך ולהניע את הפעילות הכלכלית שהיא כה חיונית לקיומה של כל חברה בריאה. נקדים ונאמר כי נדרש מנגנון פשוט בסגנון מסלול ירוק לפיצוי.

- בישראל, בשנות ה-80 המוקדמות, כאשר היו שיטפונות באזור הכרמל, לצורך פיצוי האזרחים ושיקום הנזקים אוגם תקציב מיוחד והערכת הנזקים נעשתה על ידי אנשי קרן הפיצויים במס רכוש.
  - בשנים האחרונות היו מספר אסונות של "בולענים" באזור ביקעת הירדן. גם במקרה זה בוצע איגום תקציבי והמדינה ביצעה הערכת נזקים בסיוע אנשי קרן הפיצויים במס רכוש.
  - במהלך חודש פברואר 2005 אירעו מהומות בכפר מרר שבגליל ונגרמו נזקים לרכוש. הממשלה החליטה לאגם תקציב (דרך תקציב משרד הפנים). הערכת הנזקים בוצעה על ידי אנשי קרן הפיצויים במס רכוש.
  - במהלך חודש דצמבר 2010 אירע אסון הכרמל, ובהתאם לכך אוגמו תקציבים. גם שם לצורך הערכת הנזקים נעשה שימוש, על פי צורך, באנשי קרן הפיצויים במס רכוש.
6. אם כן, אלה מספר דוגמאות על שימוש שנעשה באיגום תקציבי אשר נועד לסייע באופן מהיר להחזרת החיים למסלולם.

קרן פיצויים - חוק מס רכוש וקרן פיצויים התשכ"א 1961 (להלן: "חוק מס רכוש")

7. קרן פיצויים הפועלת מכוח חוק מס רכוש והוקמה לצורך פיצוי בגין נזקי מלחמה להם אין פיצוי מכל מקור אחר, מטפלת במתן פיצוי לניזוקים לאורך השנים (כאשר הטיפול הנרחב ביותר היה בנזקי מלחמת לבנון השנייה בה היו כמאה ועשרים אלף ניזוקים והיקף נזק של כ-3.6 מיליארד שקל!).
8. אנשי הקרן היטיבו לטפל באופן מהיר ומקצועי בניזוקים, כאשר המטרה היא להחזיר את המצב לקדמותו מהר ככל שניתן. בצורה זו ממזערים את הנזקים הכלכליים וכך "מחזירים" לשגרה את כל המערכות תוך מינימום טראומות.
9. לאנשי הקרן הידע והניסיון לבצע משימות כגון זו, הן מן ההיבט המקצועי והן מן ההיבט הטכני שהוא חיוני לטיפול מיטבי.
10. כאמור לעיל, נעשו בעבר פעילויות פיצוי על ידי אנשי הקרן.
11. יש לציין כי במגזר החקלאי קיימת קרן ייעודית: "קרן נזקי טבע", אשר בה מבוטחים חלק הארי של החקלאים. ברגע שיוכרז "אסון טבע" מכוסה הנזק שלהם, כמעט במלואו.

ב. דרך הפעולה המוצעת

12. מוצע לקבוע באופן מידי להטיל על מנהל רשות המסים כזרוע ביצועית של משרד האוצר את הטיפול בנושא, שכן עובדיו כאמור היו במוקד העשייה במלחמות ואירועים קשים

קודמים. תפקידו יהיה, בין השאר, לתאם בין משרדי הממשלה השונים ולנהל את צוותי רשות המיסים תוך בדיקת הנזקים מחד וקביעת הפיצוי ותשלומו באופן מהיר ויעיל מאידך.

13. לאור ניסיון העבר רצוי לאפשר לניזוקים שני מסלולי פיצוי עקיף ומסלול פיצוי ישיר, כדלקמן:

א. מסלול מפורט – במסלול זה יפוצה בעל העסק בהתאם לנתונים שבידי רשות המיסים בהקשר לפעילותו בחודשים מקבילים בשנים קודמות, ובהעדר ראיות מהעבר על פי נתונים ענפיים.

ב. מסלול מקוצר – במסלול זה יפוצה בעל העסק בהתאם לנוסחת עלויות שכר כוללות בגין היעדרות עובדים תושבי אזורים שנפגעו בסופה.

ג. מסלול נזק ישיר – במסלול זה יינתן פיצוי לבעלי עסקים שיוכחו כי נפגעו עקב הסופה כגון עקב קריסת עצים, קלקול מלאי עקב הצפות, פגיעה במערכות מחשב וכדומה. מסלול זה יהיה מצרפי לשני המסלולים האחרים והפיצוי בגינו יהיה רק בגין טובין שניזוקו ויהיו ראיות בדבר הנזק והבעלות על הרכוש שניזוק.

14. יש לקבוע במהירות "נוהל פיצוי" לסוגי נזק שונים אשר יכלול את הפרטים הנדרשים לצורך הגשת התביעה זאת בטפסים פשוטים ונהירים להגשה.

15. נדרש לפעול לביצוע תשלום מהיר בשני המסלולים ובכך למנוע נזק כבד יותר לבעלי העסקים.

16. ההצעות לעיל הן "בקליפת האגוז". נוכל ונשמח לסייע בכל דרך. וכמאמר חז"ל: "ויפה שעה אחת קודם".

בכבוד רב ובברכה,

רו"ח אחוד רצאבי,
נשיא להב

העתקים :

1. רו"ח משה אשר, מנהל רשות המיסים.
2. ח"כ מיקי לוי, סגן שר האוצר.
3. מר צביקה אורן, יו"ר נשיאות הארגונים העסקיים.
4. מוטי שפירא – מנכ"ל להב.
5. רו"ח רן ארצי, יו"ר ועדת המסים המרכזית בלהב.
6. מר צחי שביט – מזכיר מקצועי של ועדת המסים (לשעבר מנהל מס רכוש רשות המסים בישראל).
7. יו"רים הארגונים החברים בלהב.